

Kto zmodernizuje system kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Olsztynie?

Projekt oczyszczalni na finiszu

WKRÓTCE PIERWSZE SZKOLENIA

Maria Sokoll
wiceprezes zarządu WFOŚiGW w Olsztynie

Efektywne wykorzystanie środków unijnych na ochronę środowiska Warmii i Mazur to jedno z najważniejszych zadań, jakie stoi przed naszym samorządem. Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury 2007-2013 daje szansę na czystsze, a co za tym idzie piękniejsze środowisko naturalne w naszym województwie. Zgodnie z porozumieniem zawartym z Zarządzeniem Województwa, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie będzie pełnił rolę Instytucji Pośredniczącej w realizacji osi priorytetowej VI — środowisko przyrodnicze. Jesteśmy odpowiedzialni m.in. za przyjmowanie wniosków i dokonywanie wyboru projektów w oparciu o obowiązujące kryteria oraz za zawieranie umów o dofinansowanie. Naszym pragnieniem jest, aby wszyscy potencjalni beneficjenci RPO WiM, otrzymali fachową pomoc i wsparcie w staraniach o środki unijne. Pracownicy Regionalnego Centrum Projektów Środowiskowych WFOŚiGW w Olsztynie będą służyć całą swoją wiedzą i doświadczeniem. Przewidujemy organizację szkoleń dla zainteresowanych pozyskiwaniem funduszy unijnych na ochronę środowiska, przy czym pierwsze szkolenie planujemy na grudzień tego roku. Żywnym nadzieję, że dzięki wspólnemu wysiłkowi i efektywnej absorpcji środków unijnych, środowisko naturalne Warmii i Mazur stanie się wzorem dla reszty kraju.

Konsorcjum firm Grontmij i Now-Eko przygotowało dokumentację projektową dla kluczowych projektów II fazy Gospodarki Wodno-Ściekowej Olsztyna. Przetarg na realizację pierwszego z kontraktów liniowych jest już ogłoszony. Procedury przetargowe dla kolejnych kontraktów rozpoczną się niebawem.

Być może w listopadzie poznamy wykonawcę kontraktu 02A na budowę i modernizację systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz budowę sieci wodociągowej w Olsztynie, część I. W ramach tego kontraktu zmodernizowanych będzie ponad 3300 m kanalizacji sanitarnej, blisko 12000 m kanalizacji deszczowej i około 1000 m sieci wodociągowej. Następne w kolejności to kontrakty 03A, 04A i 04B — budowa i modernizacja systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej, rozbudowa sieci wodociągowej w Olsztynie część II, III i IV, budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Gutkowie, budowa urządzeń do podczyszczania wód deszczowych na wyłotach do rzeki Łyny. W ramach pomocy technicznej nr 2 konsorcjum firm Grontmij i Now-Eko przygotowuje dokumentację projektową oraz Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia dla wspomnianych kontraktów. Ponadto obecnie trwają prace modernizacyjne Stacji Uzdatniania Wody „Zachód” realizowane przez konsorcjum firm Gutkowski wraz z Przedsiębiorstwem Budowlano — Instalacyjnym Komfort, a także budowa suszarni i spalarni osadów realizowana przez konsorcjum firm Budimex — Dromex S.A. wraz Cadagua S.A.

Zasadniczym celem planowanej inwestycji jest rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej w naszym mieście. Projekt ma przyczynić się do osiągnięcia polskich i europejskich standardów oraz norm dotyczących tej dziedziny ochrony środowiska. — Planowane zadania stanowią wsparcie głównego celu rozwojowego miasta poprzez zabezpieczenie zasobów środowiskowych oraz przez usunięcie niektórych ograniczeń dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego — powiedział prezydent Olsztyna Czesław Jerzy Małkowski.

Oczyszczalnia ścieków w Olsztynie

— Usprawnienie systemów kanalizacji ściekowej (sanitarnej) i deszczowej odgrywa decydującą rolę dla ochrony wód powierzchniowych, które stanowią jeden z najważniejszych atrybutów rekreacyjnych o wielkim potencjale dla rozwoju turystyki.

Druga faza Projektu Gospodarki Wodno-Ściekowej zapewni Olsztynowi między innymi:

— lepszy system oczyszczania wody pitnej (modernizacja SUW „Zachód”),

— udoskonalony system zaopatrywania w wodę,

— udoskonalenie systemu gospodarki ściekami poprzez modernizację oczyszczalni obejmującą urządzenia do zagospodarowania osadów oraz unowocześnienie i rozbudowę systemu odbioru ścieków i systemu wód burzowych.

Inwestycje te są bardzo ważne dla ekonomicznego rozwoju Olsztyna, przyczyniając się w ten sposób do zmniejszenia nierówności

rozwojowych zarówno w Polsce jak i w rozszerzonej Unii Europejskiej.

Drugi etap Gospodarki Wodno-Ściekowej Olsztyna jest kontynuacją Projektu „Modernizacja miejskiej oczyszczalni ścieków Łyna”.

— Ponieważ inwestycja ta została bardzo wysoko oceniona, w grudniu 2003 r. Komisja Europejska wyraziła zgodę na rozszerzenie memorandum o drugą fazę, dlatego, wartość Projektu zwiększono o 28 881 931,13 euro z czego udział Funduszu Spójności wyniósł 16 462 700,74 euro — stwierdził Czesław Jerzy Małkowski. — Dziś wiemy, że będziemy zabiegali o zmianę memorandum w związku ze zmianą wartości kosztów realizacji poszczególnych kontraktów i aktualizację harmonogramu prac. Należy nadrobić stracony czas.

We wrześniu inwestycja „Modernizacja miejskiej oczyszczalni ścieków Łyna” została zgłoszona do II edycji konkursu „Lider Eko-Inwestycji”, organizowanego przez Polskie Stowarzyszenie Beneficjentów Funduszy Pomocowych wspólnie z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Honorowy patronat nad konkursem objęła Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Grażyna Gęsicka.

Należy również przypomnieć, że w sierpniu 2005r. olsztyńska oczyszczalnię nagrodzono w konkursie Głównego Inspektora Sanitarnego „Modernizacja Roku 2004” organizowanego pod patronatem Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego.

Projekt „Gospodarka Wodno-Ściekowa w Olsztynie”, współfinansowany przez Unię Europejską, przyczynia się do zmniejszenia różnic społecznych i gospodarczych pomiędzy obywatelami Unii.

Magdalena Górecka
Biuro Rzecznika Prasowego
Urząd Miasta Olsztyn

SZANSA DLA FIRM BUDOWLANYCH

Jacek Protas
Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Komisja Europejska chwali naszą strategię rozwoju województwa. Dzięki zaplanowanym działaniom, mamy szansę osiągnąć gospodarczy sukces. Kończy się realizacja Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na Warmii i Mazurach i już są jego efekty. Spada bezrobocie, pracodawcy szukają pracowników. Do regionu trafiło blisko 182 mln euro. Były obawy, że samorządy nie poradzą sobie z taką ilością środków. Podobnie wróżono rolnikom i przedsiębiorcom. Tymczasem efekty przerosły najśmielsze oczekiwania. W ramach konkursów wpłynęło do nas ponad 1800 wniosków, w których wartość wnioskowanego dofinansowania wynosiła 2,3 mld euro. Dużo środków na wsparcie przedsiębiorczości mamy zapisane w Regionalnym Programie Operacyjnym. Są tam środki na inwestycje w przedsiębiorstwach, które albo spowodują powstanie nowych miejsc pracy albo umożliwią utrzymanie zatrudnienia na dotychczasowym poziomie. Będą środki na promocję gospodarczą. W osi Przedsiębiorczość mamy zapisane 207 mln euro czyli 20 proc. całego RPO. W ramach RPO mamy zaplanowane inwestycje na około 1,5 mld euro. Do przetargów mogą stawać firmy, wygrywać konkursy, realizować inwestycje i w ten sposób zarabiać. To wspaniała szansa dla firm budowlanych, drogowych, wykonujących wodociągi, kanalizacje.

W Dziarnach koło Ławy powstała nowoczesna i pierwsza tego typu inwestycja w Polsce

Słoneczna suszarnia pościekowa

18 października 2007 r. w Dziarnach koło Ławy oddano do użytku powiatową, słoneczną suszarnię osadów pościekowych. Inwestycja kosztowała 3,5 miliona złotych. Zaopatrzona została w dodatkowe systemy grzewcze wykorzystujące odnawialne źródła energii i ciepła odpadowego, umożliwiając tym samym całoroczną, efektywną pracę suszarni.

Technologia solarna jest obecnie stosowana do suszenia osadów w małych i średnich oczyszczalniach ścieków. Suszarnia pokryta jest powłoką przepuszczającą światło słoneczne, które powoduje wzrost temperatury osadu i w konsekwencji odparowanie części zawartej w nim wody. Wilgotne powietrze usuwane jest z pomieszczenia przy pomocy instalacji wentylacyjnej. Proces suszenia wspomagany jest poprzez odpowiednie mieszanie warstwy osadu. Powierzchnia użytkowa suszarni wynosi około 1480 m². Do przetrzucia i przemieszczania osadów w suszarni wykorzystane zostanie specjalistyczne urządzenie o nazwie Wendewolf. Załadunek osadu spod stacji odwadniania do suszarni prowadzony jest z wykorzystaniem przenośnika taśmowego.

Nowoczesna technologia

— Technologia słonecznego suszenia osadów ściekowych wykorzystuje efekt cieplarniany powstający w suszarni pokrytej powłoką przepuszczającą światło słoneczne — mówi Andrzej Kolasiński, prezes Wodociągów w Ławie. — Następnie widzialne promieniowanie słoneczne przenika do wewnątrz przez powłokę suszarni i nagrzewa złożę suszonych osadów. Bezpośrednim efektem promieniowania słonecznego jest wzrost temperatury osadów i temperatury powietrza suszarni. Intensywna wymiana powietrza wewnątrz suszarni pozwala uniknąć niepożądanych stanów nasycenia powietrza parą wodną. Dla zintensyfikowania procesu suszenia, wykorzystuje się przegarniacz nawrotowy, który mieszając osady zwiększa powierzchnię parowania. Konsekwencją mieszania osadów jest zwiększenie tempa suszenia.

Wspaniała droga energii

— Koszt inwestycji wyniósł 3,5 miliona złotych — informuje Andrzej Kolasiński. — Warto jednak zaznaczyć, że na tę inwestycję pozyskaliśmy 1 milion 725 tysięcy złotych z Fundacji Eko-Fundusz oraz 1 milion 425 tysięcy złotych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Reszta pieniędzy pochodziła z majątku naszej spółki.

— Wkroczyliśmy w XXI

Prezes Andrzej Kolasiński odbiera list gratulacyjny z rąk profesora Macieja Nowickiego, prezesa Fundacji Eko-Fundusz Fot. Dominik Jaskulski

wiek, jestem w pełni przekonany, że będzie to wiek energii słonecznej — mówi prezes Fundacji Eko-Fundusz prof. Maciej Nowicki. — Jesteśmy świadkami tego, jak bardzo drożęją paliwa kopalne stają się polityczną bronią na rynkach światowych. Będą również rosły ceny węgla. Te zasoby się wyczerpują i musimy szukać innych źródeł energii. W Polsce od około dziesięciu lat Eko-Fundusz wspiera budowę kolektorów słonecznych, przygotowujących ciepłą wodę w mieszkaniach. W Polsce pracuje już ponad

150 takich instalacji. To jest jednak początek drogi wykorzystania energii słonecznej w naszym kraju. Ogromnie ucieszyliśmy się, kiedy z Ławy przyszedł do nas wniosek. Okazało się, że również energię słoneczną można wykorzystać do wysuszenia osadów ściekowych, które następnie wykorzysta się do spalania i odzyska tę energię, którą kiedyś słońce dało roślinom i w stałym ciągu doprowadziło do osadów ściekowych. Jest to właśnie przykład odnawialnego źródła energii. W tym procesie nie wydziela się dwutlenek węgla, bo jest to swoisty zamknięty krąg.

Bardzo tania energia

Zdaniem prof. Nowickiego jeszcze jedna rzecz sprawiła,

że fundacja zgodziła się na dofinansowanie projektu. Była to nie tylko energia słoneczna, która będzie tu wykorzystywana. Okazuje się, że od strony inżynierskiej jest to znakomite wykorzystanie ciepła do ogrzania podłogi. W tym przypadku źródło energii pochodzi od ścieków. Kiedy nad suszarnią przestanie świecić słońce, a zwłaszcza w sezonie zimnym i nocą, energia ze ścieków podgrzeje podłogę, co pozwoli na sprawne funkcjonowanie instalacji i projektu. Trzecie wskazywane przez profesora źródło to ciepłociąg. Wiosną będzie on już poprowadzony do agregatu prądotwórczego. Da on prąd, który pozwoli na dalsze oszczędności w firmie, a tym samym inwestycja bardzo szybko się zwróci.

— Jest to kombinacja tych trzech źródeł, które w efektywny sposób będą mogły wysuszyć te osady — dodaje prof. Nowicki. — Stanowią one w Polsce wielki problem we wszystkich niemal oczyszczalniach ścieków. Można sobie uświadomić, że wysuszenie jednej tony osadu ściekowego metodą tradycyjną wymaga około ośmiuset kilowatogodzin. Nowa technologia sprawi, że wysuszenie odpadów będzie kosztowało oczyszczalnię zaledwie 30 kilowatogodzin. To naprawdę niezwykle osiągnięcie. Okazuje się, że Ława jest pionierem w Polsce takiego właśnie rozwiązania, którego poszukujemy dla bardzo wielu oczyszczalni. Sadzę, że będzie wiele pytań z innych wodociągów w Polsce kierowanych do

prezesa Andrzeja Kolasińskiego. Będą się uważnie przyglądać tej nowej technologii, aż z czasem rozpoczną podobne inwestycje. Prezes Ławskich Wodociągów zasługuje na wielkie uznanie za pomysł i konsekwencję w jego realizowaniu.

Dodatkowe systemy

Wróćmy jednak do samej technologii inwestycji pod Ławą. Projektowana suszarnia słoneczna zaopatrzona została w dodatkowe systemy grzewcze wykorzystujące odnawialne źródła energii i ciepła odpadowego, umożliwiając tym samym całoroczną, efektywną pracę suszarni. Ciepło do podgrzewania posadzki otrzymujemy dzięki pompie ciepła. Jej dolne źródło stanowi osad-

XXI wieku

nik wtórny, w który zamontowano system kolektorów. Nośnikiem ciepła jest substancja glikolowa. Górnym źródłem ciepła stanowi system rur grzewczych zatopionych w posadzce hali. Kolejnym źródłem ciepła dla posadzki będzie energia cieplna ze spalania biogazu, powstającego w procesie fermentacji osadów ściekowych w komorach fermentacyjnych.

Zasada działania

Odwodniony osad taśmociągami przekazywany jest do przedsionka suszarni, skąd rozplanowywany będzie mechanicznie za pomocą urządzenia Wendwolf.

Urządzenie to jednocześnie będzie przetrzucało osady zgromadzone na całej powierzchni suszarni ułatwiając tworzenie się gruzelkowej struktury suszonego osadu i usprawniając oddawanie wilgoci. Intensywne suszenie z wykorzystaniem słońca prowadzone będzie od maja do września. Wspomaganie suszenia pompą ciepła i wentylacja prowadzone będzie od października do kwietnia. Ogrzewanie podłogowe i wentylacja z odzyskiem ciepła będą również wspomagać działanie pasywne słońca w dni niepogody lub w nocy.

Bilans energetyczny

W Polsce istnieją sprzyjające warunki dla wykorzystania technologii suszenia osadów. Średnie roczne nasłonecznienie odpowiada wartości opałowej ok. 120 kg paliwa umownego. Wykorzystując energię promieniowania słonecznego można w okresie od wiosny do jesieni odparować ok. 750 kg wody z każdego metra kwadratowego powierzchni czynnej suszarni. Warunki meteorologiczne w Polsce charakteryzują się bardzo nierównym rozkładem promieniowania słonecznego w cyklu rocznym. Około 80 proc. całkowitej rocznej sumy nasłonecznienia przypada na sześć miesięcy — od początku kwietnia do końca września. Cechą charakterystyczną promieniowania słonecznego w Polsce jest ok. 50-proc. udział składowej dyfuzyjnej (promieniowanie rozproszone). Konsekwencją zmian nasłonecznienia są sezonowe różnice w tempie parowania wody z osadów.

Energetyka cieplna

Technologia suszenia osadów z wykorzystaniem energii słonecznej nie powoduje zwiększonej emisji dwutlen-

ku węgla. Nie ma potrzeby stosowania dodatkowo paliw konwencjonalnych. Bilans energii oparty jest na jej poszanowaniu. Ważne jest także bezpieczeństwo zdrowotne i brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. W wyniku suszenia jako produkt końcowy uzyskuje się wysuszony, ustabilizowany biologicznie, neutralny zapachowo oraz łatwy do przechowywania osad. Uzyskiwany jako produkt suchy osadowy nadal nadaje się do dalszego przyrodniczego (w tym rolniczego) zagospodarowania. Jego stosowanie i aplikacja jest zdecydowanie łatwiejsza niż osadów wyłącznie po mechanicznym odwodnieniu (wirówki). Możliwość przechowywania suszu w okresach zimy pozwala na spełnienie ustawowego zakazu stosowania osadów na gruntach zamrzniętych i pokrytych śniegiem. W przypadku niestabilności składu jakościowego granulatu, uniemożliwiającego jego przyrodnicze wykorzystanie, jak również w przypadku ustawowego zakazu stosowania w rolnictwie, oczyszczalnia będzie miała możliwość legalnej utylizacji osadów w procesie współspalania w zakładzie Energetyki Ciepłej w Iławie, np. jako domieszka do paliwa konwencjonalnego.

— Wysuszony granulatu w pewnym czasie ogrzeje też jakąś małą część miasta, a zatem będzie właściwie spożytkowany — mówi Witold Krauze, prezes Energetyki Ciepłej w Iławie. — Mamy potwierdzenie badań laboratoryjnych, że granulatu po wysuszeniu będzie bezpieczny nawet w procesie spalania.

Słowa uznania dla prezesa

— Inwestycje tego typu istnieją już w Europie, stamtąd czerpane były wzorce pod budowę suszarni — mówi Włodzimierz Ptasznik, burmistrz Iławy. — Trzeba przyznać, że działania zarządu spółki są bardzo prężne. Projekt jest inwestycją drogą, ale dzięki zewnętrznym środkom pozyskanym przez Wodociągi możliwe było jej sfinansowanie. Słowa uznania należą się zarządowi spółki z panem Andrzejem Kolaśkim na czele. Do grona osób, którym również należą się słowa uznania należą projektanci obiektu. Projekt ten daje duże możliwości. Powstana oszczędności i wartość opałowa. Taka sytuacja przybliżyła nas do Unii Europejskiej, która zabiega przecież o pozyskanie źródeł odnawialnych. Nasze inwestycje za-

Uroczyste otwarcie suszarni osadów pościekowych Fot. Dominik Jaskulski

Tak wygląda gruzelkowa struktura suszonego osadu Fot. Dominik Jaskulski

czynają wyróżniać się w skali kraju, a swoimi technologiami nie ustępują niemieckim czy austriackim. Prezes Iławskich Wodociągów Sp. z o.o. wypowiedział wiele słów uznania podczas uroczystego otwarcia inwestycji.

— Ta inwestycja została zrealizowana dzięki mojemu doświadczonemu zespołowi, na który zawsze mogę liczyć — powiedział prezes Kolaśki. — To właśnie ci ludzie, którzy związani są z firmą od wielu lat stanęli na wysokości zadania. Wszyscy

pracowali bez wytchnienia aby ta inwestycja działała. Za to im bardzo dziękuję. Teraz wiem, że możemy planować kolejne nowatorskie rozwiązania, które rozpoczynają nasi koledzy z innych państw Europy. Wyrazy uznania należą się tym

wszystkim, bez których inwestycja nigdy by nie powstała. Zapewniam, że to nie ostanie słowo jakie wypowiedzieliśmy w sprawie nowoczesnych, ekologicznych technologii w naszej firmie, spółce miejskiej.
Dominik Jaskulski

Zasada zrównoważonego rozwoju a ochrona środowiska

Odzyskuj, segreguj, chroń

Każdy z nas jest odpowiedzialny za to, co dzieje się z naszą planetą i w jakim stanie przekazemy ją następnym pokoleniom. Dla bezpieczeństwa własnego oraz naszych dzieci i wnuków, musimy zadbać o przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju. Dlatego wszelkie inwestycje realizowane w Polsce, w tym finansowane z funduszy unijnych, powinny wspierać tę ideę.

Koncepcja zrównoważonego rozwoju po raz pierwszy pojawiła się w 1987 r. w raporcie Nasza Wspólna Przyszłość Komisji ds. Środowiska i Rozwoju ONZ. Pojęcie trwałego i zrównoważonego rozwoju zdefiniowano tam jako taki, „który zapewni sprawiedliwe zaspokojenie potrzeb współczesnego społeczeństwa bez naruszania możliwości zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń”. Należy więc dążyć do stworzenia takiego modelu gospodarczego, który zapewni postęp ludzkości oraz zapewni wszystkim możliwość lepszego życia, bez niszczenia środowiska naturalnego. Właściciele firm i zakładów produkcyjnych muszą zrozumieć, że intensywny, szybki rozwój kosztem środowiska naturalnego, jest polityką krótkowzroczą. Zasoby naturalne kurczą się, za to skażenie środowiska rośnie w zastraszającym tempie, stanowiąc coraz większe zagrożenie.

Warto podkreślić, że zrównoważony rozwój nie próbuje zahamować postępu. Stanowi natomiast wezwanie do zachowania rozwagi i umiaru. Przykładowo dzięki selektywnej zbiórce odpadów oszczędzamy przestrzeń, którą zajęłyby odpady i ich składowiska. Oszczędzamy także surowce, ponieważ to odpady stają się surowcem. Nie musimy wydobywać kolejnej por-

cji rudy aluminium, bo możemy z rudy już wydobytej wyprodukować po raz kolejny nową puszkę. Innym przykładem wdrażania tej idei jest planowanie zużycia energii i surowców. Dokonuje się tego poprzez analizowanie procesu produkcji i taką jego modyfikację, by zminimalizować ilość zużywanych surowców i energii oraz ilość powstających odpadów i emisję zanieczyszczeń do środowiska. W polskim prawie wprowadzono też obowiązek stosowania tzw. najlepszej dostępnej techniki (ang. skrót BAT). Chodzi o to, by stosowane techniki były jak najbardziej oszczędne i jak najmniej materiał- i energochłonne.

W Polsce stanowisko w sprawie zrównoważonego rozwoju po raz pierwszy zajęto w dokumencie Polityka Ekologiczna Państwa, przyjętym przez Sejm Uchwałą z 10 maja 1991 r. Wyrażono w nim wolę, aby polityka rządu we wszystkich dziedzinach gospodarczych była zgodna z założeniami polityki ekologicznej, a kryteria ekologiczne uzyskiwały równoznaczną rangę z kryteriami ekonomicznymi.

W 1997 r. zasadę tę podniesiono do rangi konstytucyjnej. Art. 5 Konstytucji RP stanowi bowiem, że „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swego terytorium, za-

pewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Oznacza to, że w Polsce stosowanie się do zasad zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienie poszanowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego narodu polskiego, stawiane jest na równi z obowiązkami w zakresie zapewniania bezpieczeństwa, wolności i praw wszystkich obywateli oraz zachowania integralności terytorialnej i niepodległości.

Po wstąpieniu do Unii Europejskiej koncepcja powyższa stała się w Polsce kwestią jeszcze bardziej istotną. Zrównoważony rozwój stanowi bowiem oficjalnie podstawowy cel Unii Europejskiej. Po wejściu w życie Traktatu Amsterdamskiego z 1997 r., Rada Europejska obradująca w Göteborgu w 2001 r., przyjęła pierwszą Strategię Zrównoważonego Rozwoju UE. W 2006 r., w związku z poszerzeniem UE o nowe kraje członkowskie, przyjęto kompleksową Odnowioną Strategię Zrównoważonego Rozwoju dla rozszerzonej UE.

Wg Strategii „Trwały rozwój oznacza, że potrzeby obecnego pokolenia należy zaspokajać bez uszczerbku dla możli-

Jednym z przykładów zrównoważonego rozwoju jest segregacja odpadów Fot. Paweł Krassowski

wości zaspokajania potrzeb przez przyszłe pokolenia. Łączy się z propagowaniem dynamicznej gospodarki przy pełnym zatrudnieniu obywateli i wysokim poziomie ich wykształcenia, ochrony zdrowia, spójności społecznej i terytorialnej oraz ochrony środowiska w świecie, w którym panuje pokój, bezpieczeństwo i poszanowanie różnorodności kulturowej”.

Strategia wymienia trzy wymiary zrównoważonego rozwoju, tj. wzrost gospodarczy,

integrację społeczną i ochronę środowiska oraz siedem obszarów priorytetowych. Obejmują one:

- ograniczenie zmian klimatycznych i zwiększenie wykorzystania czystej energii,
- rozwiązywanie kwestii zagrożeń dla zdrowia publicznego,
- bardziej odpowiedzialną gospodarkę zasobami naturalnymi,
- ulepszenie systemu transportowego i gospodarki gruntami,

-produkcję i konsumpcję zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju,

- integrację społeczną, demografię i migrację oraz
- globalne ubóstwo i wyzwania związane ze zrównoważonym rozwojem.

Obecnie Strategia zrównoważonego rozwoju UE jest wraz ze Strategią Lizbońską główną ogólną wytyczną dla wszystkich kierunków polityki Unii Europejskiej.

Joanna Czyżewska
WFOŚiGW w Olsztynie

Zasady zrównoważonego rozwoju

1. zachowanie możliwości odtwarzania się zasobów odnawialnych,
2. efektywne użytkowanie zasobów nieodnawialnych i dążenie do zastępowania ich substytutami,
3. stopniowe eliminowanie z procesów gospodarczych oraz z innych zastosowań substancji niebezpiecznych i toksycznych,
4. ograniczanie uciążliwości dla środowiska i nie przekraczanie granic wyznaczonych jego odpornością,
5. stała ochrona i odtwarzanie, jeżeli istnieje taka możliwość, różnorodności biologicznej na czterech poziomach: krajobrazowym,

ekosystemowym, gatunkowym i genowym,

6. tworzenie podmiotom gospodarczym warunków do uczciwej konkurencji w dostępie do ograniczonych zasobów i możliwości odprowadzania zanieczyszczeń,
7. uspołecznienie procesów podejmowania decyzji dotyczących zwłaszcza lokalnego środowiska,
8. dążenie do zapewnienia ludziom poczucia bezpieczeństwa ekologicznego, rozumiane jako tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i społecznemu (tworzenie i kultywowanie więzi lokalnych).

Pomyśl o lasach, zanim weźmiesz kolejną foliową torbę IKEA bez plastikowych reklamówek

Firma IKEA działa na polskim rynku od 1990 roku. To największy na świecie dystrybutor mebli i artykułów wyposażenia wnętrz. W swojej produkcji bazuje przede wszystkim na drewnie, z uwagi na to niezwykle istotną kwestią jest ich

polityka gospodarowania zasobami naturalnymi. Koncern zapewnia, że jest firmą przyjazną środowisku i dba o zasoby naturalne. Deklaruje przede wszystkim wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju, między innymi zasady The Natural

Step. Zasada ta polega na zachowaniu wszelkich środków ostrożności, tak aby nie nadwyżać zasobów leśnych.

IKEA stara się więc rekompensować intensywną eksploatację lasów poprzez aktywną regenerację i odnawianie jego zasobów. Przykładem takich działań jest akcja zalesiania terenów naszego województwa. Niedawno Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie otrzymał od IKEI darowiznę w wysokości pół miliona złotych z przeznaczeniem na zakup miliona sadzonek drzew! Darowizna ta trafi do nadleśnictw wchodzących w skład Leśnego

Kompleksu Promocyjnego „Lasy Mazurskie”, tj. do nadleśnictw Strzałowo, Mrągowo, Spychowo, Maskulińskie i Pisz. O przebiegu akcji zalesiania będziemy informować w następnych numerach „Głosu Eko”.

Ale to nie jedyna ekologiczna akcja koncernu. We wrześniu ze wszystkich sklepów IKEI w Polsce zniknęły plastikowe reklamówki. Zastąpiły je torby papierowe. Nie są one jednak rozdawane za darmo, trzeba za nie zapłacić od 10 do 80 groszy, w zależności od ich rozmiaru. Te symboliczne opłaty ze sprzedaży papierowych toreb przeznaczone zostaną, zgodnie z umową z Polskimi Lasami

Prezes WFOŚiGW Adam Krzyśków z przedstawicielami firmy IKEA w Warszawie Fot. WFOŚiGW

Państwowymi, na zalesianie. Mamy nadzieję, że za przykładem IKEI pójdą inni sprzedawcy i z naszych sklepów już niedługo na do-

bre znikną zabójcze dla środowiska naturalnego foliowe reklamówki.

Joanna Czyżewska
WFOŚiGW w Olsztynie

Foliowe liczby

500 miliardów reklamówek jest sprzedawanych rocznie na całym świecie, 18 milionów torebek zużywają codziennie Polacy, 1,8 miliona jednorazowych toreb zużywają codziennie mieszkańcy Warszawy, 1 milion reklamówek jest używanych na świecie w ciągu jednej minuty, 130 lat rozkłada się plastikowa torba, ale jej wpływ na środowisko może trwać nawet 1000 lat, 90 procent toreb używanych w handlu produktami spożywczymi jest wykonanych z plastiku.